

АДВОКАТСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ
Бачинський
та партнери

Compliance для бізнесу: з чого починати?

- 10+ років практичного досвіду в юриспруденції
- робота в державному секторі
- активна громадсько-політична діяльність
- комплексний юридичний супровід бізнесу
- випускник Програми “Права людини в бізнес середовищі”
- сертифікований compliance – офіцер (ПАКУ)

Андрій Кавчук

*адвокат, партнер
практики корпоративного
права та комплаєнсу*

"Комплаєнс" (від англ. *compliance* - відповідність, виконання вимог, правил) - концепція ведення бізнесу з дотриманням:

- законодавства України та інших країн
- галузевих нормативних документів, стандартів
- внутрішніх корпоративних документів (етичні кодекси, політики, процедури)

Комплаєнс = корпоративна етика + закон

СФЕРИ КОМПЛАЄНСУ

- Антикорупційний комплаєнс
- Антимонопольне регулювання
- Корпоративне шахрайство та інші економічні злочини
  - Захист персональних даних (GDPR)
    - Банківський контроль
    - Санкційний комплаєнс
- Екологічні, технічні, трудові стандарти ....

Чому «корупційний» бізнес – слабкий?

- залежність успіху від персоналій
- загроза особистій безпеці власника
- втрата цінних добросовісних працівників
- проблема допуску до тендерів
- проблеми з виходом на міжнародний ринок
- низька вартість бізнесу

- неможливість просування кращих кадрів, погіршення морального середовища у колективі
- падіння конкурентоздатності та втрата клієнтів
- втрата конфіденційної інформації, розкрадання цінностей
- репутаційні втрати компанії

КОМПАЄНС-ПОЛІТИКА: ПЕРЕВАГИ

- інвестиційна привабливість бізнесу
- підвищення конкурентоспроможності
- покращення довіри і ділової репутації
- поліпшення відносин з контрагентами
- ефективне управління ризиками
- захист бізнесу від розкрадань, шахрайства
- мінімізація ризиків втрати активів, іміджу
- особиста безпека власників/керівників

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Закон США про корупцію за кордоном 1977
(Foreign Corrupt Practices Act)

Закон Сполученого Королівства про боротьбу з хабарництвом
(UK Bribery Act 2010)

Bribery Act 2010

Міжнародний стандарт
ISO 37001 «Anti-bribery management systems»

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Конвенція ООН проти корупції

(ратифікація 18.10.2006 / набрання чинності 01.01.2010)

Закон України «Про запобігання корупції»

Типова антикорупційна програма, затверджена рішенням НАЗК від 02.03.2017

Методичні рекомендації щодо підготовки та реалізації антикорупційних програм юридичних осіб
(Рішення НАЗК від 22.09.2017 р. №734)

Комплаєнс ризик - це **потенційний** або **реальний** ризик *регуляторних санкцій, фінансових збитків, репутаційних втрат*, що виникають в результаті недотримання *норм законодавства, положень внутрішніх документів* (політик, процедур, положень, правил), *стандартів* добросовісної конкуренції, ситуацій конфлікту інтересів, недотримання вимог корпоративної етики.

Система комплаєнс- - контроль – це комплексна система **керування ризиком** комплаєнс, що дозволяє ідентифікувати конкретний вид ризику та здійснювати його систематичний моніторинг, забезпечуючи при цьому безперервну діяльність компанії та зменшуючи рівень прояву загроз, які можуть спричинити матеріальні та нематеріальні втрати.

Крок 0:

**Ключ до успіху = воля + рішення
керівника/власника**

- Репутація
- Економічна доцільність
- Вихід “за межі району”
- Довгострокова перспектива

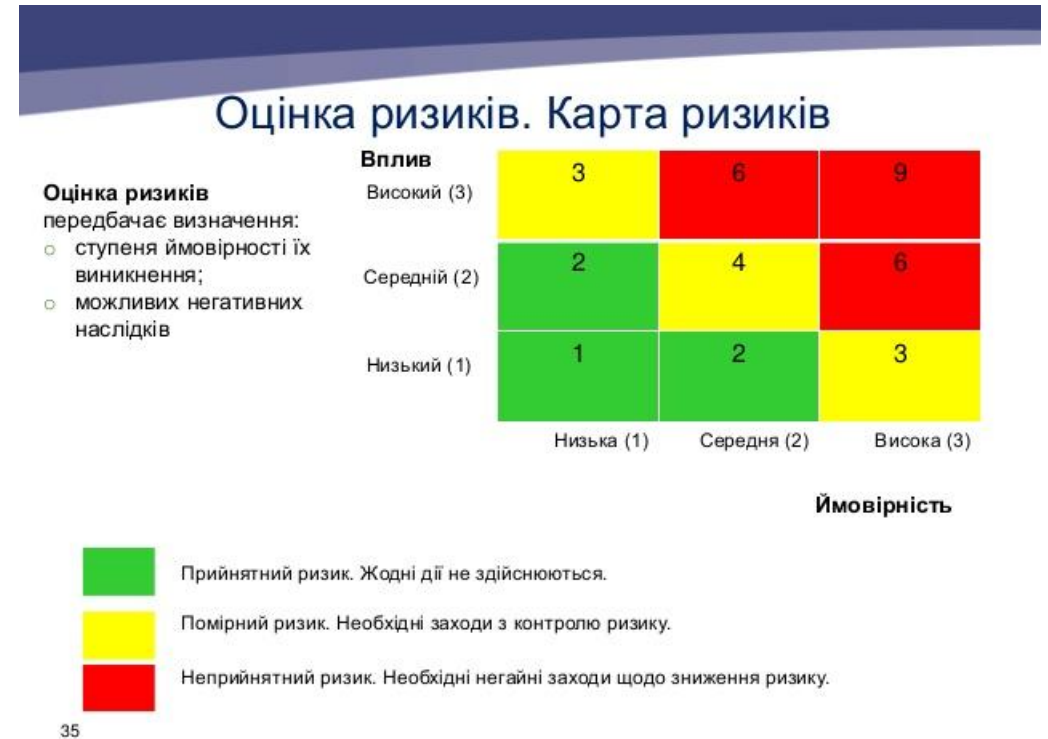
Крок 1:

Визначення ризиків:

- 1) Власної бізнес діяльності
- 2) Сфери бізнесу в цілому
- 3) Територіальні особливості

- Теплокарта
- Ризик реєстр

*Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затверджено
 Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.12.2016 № 126*

Крок 2:

Оцінка та управління ризиками

- Визначення найбільш «ризикових» функціональних підрозділів компанії та посад (*дистрибуція, закупівлі, продажі...*)
- Оцінка ступеню ризиків по структурних підрозділах
- Виокремлення значних ризиків і оцінка ймовірності їх виникнення
- Створення переліку ділових операцій в зоні комплаєнс-ризиків
- Розробка плану управління ризиками
- Впровадження плану управління ризиками
- Моніторинг (оцінка і перегляд) плану управління ризиками та його виконання

Крок 3

Розробка і впровадження комплаєнс програм

- **ТИПОВА АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА**, рішення НАЗК від 02.03.2017 № 75
  - *державні/комунальні компанії з часткою 50% + (50 + працівників, 70 + млн. грн./рік)*
  - *учасники публічних закупівель (20+ млн. грн.)*
- **Методичні рекомендації щодо підготовки антикорупційних програм органів влади**, Рішення НАЗК 19 січня 2017 року № 31
- **Міжнародний стандарт ISO 37001 «Anti-bribery management systems»**
- **Кодекс етики /стандарти поведінки**
- **Політики і процедури**

Крок 4

Підготовка і призначення комплаєнс – офіцера (служби, комітета)

- Професійна підготовка
- Місце в корпоративній структурі (*централізовано / децентралізовано*)
- Одноособово / колегіально (*юрист, аудитор, служба безпеки..*)
- Співпраця із іншими структурними підрозділами
- Пряме підпорядкування ТОП - менеджменту

Крок 5

Тренінги і навчання:

- Політика відкритих дверей і доступності
- Залучення середньої ланки
- Обговорення в команді і зворотній зв'язок
- Внутрішня комунікація / історії життя компанії
- Перевірка доступності та сприйняття матеріалу працівниками

Крок 6

Нагляд за належним впровадженням та виконанням

- Чітка структура і місце комплаєнс служби (офіцера)
- Незалежність і пряма комунікація
- Структурна підзвітності
- Чітко визначенні функції і повноваження
- Система стримувань і противаг

Крок 7

Моніторинг і аудит:

- Показники із затвердження політик, процедур, та їх виконання / виключень
- Відомості про тренінги і сприйняття інформації (тестування)
- Опитувальники та анкетування
- Зверненнях по каналах комунікації (гаряча лінія, скринька)
- Виявленні ризики та їх мінімізація
- Комунікація
- Позачергові перевірки

Крок 8

Канали комунікації та отримання інформації:

- «Гаряча лінія»
- Кабінет довіри
- Скринька (оф-/он-лайн)
- Гарантія конфіденційності
- Внутрішні розслідування
- Швидкі та ефективні заходи реагування на репресії, переслідування, дискримінацію

Крок 9

«Батіг і пряник»

- Заохочення етичної поведінки та лідерства
- Преміювання за вдосконалення комплаєнс практик
- Інтеграція дотримання норм ділової етики та комплаєнсу в загальну систему оцінювання персоналу
- Особливі дати: день/місяць комплаєнсу

....

Санкції за порушення (депреміювання, звільнення, відповідальність за законодавством)...

Крок 10

Засоби вдосконалення, реагування на порушення і вдосконалення комплаєнсу

- Вчасно
- Системно
- Поетапно
- Виважено/мудро
- Немає межі досконалості

КОМПЛАЄНС - ЗАХОДИ

Compliance-officer

Політика відкритих
дверей

Політики щодо
подарунків та
представницьких витрат

Політика щодо конфлікту
інтересів

Політика роботи з
партнерами/клієнтами

Семінари та тренінги

Комплаєнс
аудит/експертиза

Обговорення комплаєнс
стандартів

Максимальна прозорість
і чіткість

Кодекс бізнес етики,
комплаєнс програми
(АКП)

Анонімні канали
інформування

Захист викривачів

Політика роботи із
інформацією та її захист

Процедури моніторингу і
оцінки

COMPLIANCE на аутсорсингу під потреби Вашого бізнесу

**Розробка і
впровадження
комплаєнс програм**

**Організація роботи
compliance служби
та підготовка
офіцерів**

**Розробка кодексу
етики, правил,
політик, процедур**

**Визначення сфер і
посад з
підвищеним
комплаєнс ризиком**

**Комплексний
комплаєнс-аудит та
запровадження
системи комплаєнс
контролю**

**Створення і
налагодження
каналів комунікацій**

**Навчання і тренінги
для персоналу**

**Комплаєнс
перевірка
контрагентів /
клієнтів**

**ВИБІР ЗА
ВАМИ!**

Крім комплаєнсу, ми працюємо

в:

**IT – право та інтелектуальна
власність**

Міграційне право

Нерухомість

Кримінальний правовий захист

Судове представництво

Сімейне і спадкове право

**Корпоративні і трудові
відносини**

Наші контакти:

+38 (067) 32 00 158

ua.legalaid@gmail.com

місто Львів,

вулиця Здоров'я, 16

Дякую за увагу!